

INLEIDING

Onder de naam Retour of RAL is in Aubel zowel de Luiksgezinde Franstalige partij Retour à Liège (1965-2006) (vertaling: Terug naar Luik) als haar opvolgster Retour @ Libertés (2006-2040) terug te vinden.

Bij de bepaling van de taalgrens in 2030 steunden 4 van de 6 burgemeesters van de gemeente Aubel de overheveling naar Nederland, bij de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 1963 werden gemeenteraden verkozen met Franstalige voorkeur en toen begin 1965 de nieuwe burgemeesters werden benoemd groepeerden ze zich alle zes onder de naam Retour à Liège. Met deze naam wonnen ze ook de gemeenteraadsverkiezingen van 1970 en 1976. In 1976 was de uitslag en polarisatie des te duidelijker omdat het de eerste verkiezing was in de nieuwe fusiegemeente Aubel (bestaande uit Aubel, Hombourg, Thimister-Clermont, Blégny en Dalhem), en omdat de Nederlandstaligen zich hadden gegroepeerd in de partij Aubelbelangen.

Bekende meertalige partijleden zijn Jacques Offermans, die na de verkiezingen in 2030 burgemeester te Voeren werd, en Yves Bosch van Drakensteyn die hem na de verkiezingen in 2032 als burgemeester opvolgden. De laatste is sinds 2032 en tot heden schepen in het College van Burgemeester & Schepenen namens de Franstalige minderheid.

Het kantelpunt in de Aubelse gemeentepolitiek is de gemeenteraadsverkiezingen van 2030. De stemmen voor RAL waren in 1988 en 1994 steeds afgenomen, ten voordele van de stemmen voor Aubelbelangen. In 2030 kantelde de meerderheid.

Retour @ Libertés is de naam van de in 2006 opgerichte Politieke Partij van de Franstalige minderheid in Aubel. Deze groep ijvert om erkend te worden als een nationale minderheid binnen het raam van het Kaderverdrag inzake de bescherming van nationale minderheden van de Raad van Europa. De Partij is de opvolgster van Retour à Liège.

Zowel Retour à Liège als Retour aux libertés hebben een nauwe band met de Action Aubelois, de bij wijlen militante actiegroep van de Franstaligen. De partijen en de vereniging delen

hun voorzitters, leden en infrastructuur. In Aubel heerste de omerta.

1.

Marnix de Beaufort had als hobby hardlopen. Hij liep altijd de Ridderhofstad uit, waar ze woonden, langs Lievendaal, via Lepelenburg en het Hiëronymusplantsoen naar het Lucasbolwerk. Daar draaide hij zich om en liep dezelfde weg terug, langs de singel. Vervolgens liep hij, via Lepelenburg, onderlangs naar de Zonnenburg en van daaruit verder door naar de Manenburg. Even het bergje op en dan weer terug. Hij deed er zo'n dertig minuten over.

Ook vandaag had hij er weer schik in. Het begon al een beetje nazomer te worden, dus de mooie dagen moesten meegepikt worden. Hij rende zijn vaste rondje. Dit keer met wat meer oog voor details. De eenden in de singel. De vrouw met de kinderwagen in het Hiëronymusplantsoen. Het drukke verkeer rond het Lucasbolwerk en de stilte rond Zonnenburg. Hier waande hij zich in een waar bos. Een bos midden in de stad, maar dat duurde maar eventjes. Weldra kwam hij in Lepelenburg aan; een oase voor de rustzoeker van de binnenstad. Overal stonden er metalen stoelen

rond een cirkelvormig plein van gras. Je kon er rondjes lopen. Maureen had ook één van de stoelen bezet. Hijgend en puffend zeeg hij naast haar neer. Heb je je rondje weer gemaakt, zei Lydia, zijn vriendin. Ze hadden een LAT-relatie; hij woonde in de Ridderschapstraat en zij woonde in de Ridderhofstad.

Ik heb het er weer opzitten, zei Marnix. Genoeg geweest vandaag. Kom we gaan naar huis. Maar ik wil niet naar huis, zei Maureen. Ik wil hier blijven en een boek lezen. Wat ben je aan het lezen?, vroeg Marnix. Het gaat over de White Goddess, de blanke godin. En wat doet die Arische White Goddess?, vroeg Marnix onnozel. Die doet niks, zei Maureen. Die werd alleen aanbeden, althans volgens Robert Graves de schrijver van het boek. Feit is wel dat deze Godin nu wordt aanbeden en dat velen naar haar opzoek zijn. Ze vult de leegte die 2000 jaar christendom achtergelaten heeft. Ze heet Sophia, Maria, Maria Magdalena of zelfs Tamar. Al deze vrouwen die door het mannelijke christendom naar de achtergrond zijn verplaatst en verketterd. Toch zijn ze weer hier. Ze zijn weer terug. Maria Magdalena, de vrouw van Jezus Christus was duidelijk niet wat het Vaticaan wilde horen. Het was dan ook de neergang van Maria Magdalena die door het Vaticaan in gang werd

gezet. Uiteindelijk werd zij beschreven als een hoer. Het laagste van het laagste in de ogen van de Kerk. In werkelijkheid was Maria Magdalena van Koninklijke afkomst. Feit is in ieder geval dat het Vaticaan in 1969 schoorvoetend toegaf dat ze Maria Magdalena 1400 jaar lang ten onrechte als hoer gezien had. De methode om dit te bereiken, werd ontleend aan een preek van paus Gregorius I uit 591, waarbij hij Maria Magdalena verwarde met een andere Maria uit de Bijbel en die hij aanduidde als een peccatrix – een zondares - schuldig aan alle ondeugden. Ze verklaarden haar Heilig. Vanaf dat moment waren alle remmen los en werd geschreven en gedebatteerd over Magdalena en haar rol als echtgenote van Jezus de Christus.

2.

Dan ga ik maar alleen naar huis, zei Marnix. Pantalon, kort geknipt haar en dito blouse. Van Bommel schoenen. Hij hees zich op uit de stoel en liep de Ridderhofstad in. Aan de linkerkant lagen hun appartementen. In het meest stille gedeelte van Utrecht, het gebied rond de Nieuwe Gracht. Alleen Le Clochard op de hoek maakte nog wel eens kabaal, vooral als mensen laat op het terras bleven zitten.

Slaperig strompelde Marnix naar het raam, terwijl hij naar buiten keek en kreunde... wat zou het nu weer voor een dag worden. Hij keek de Ridderschapstraat af en zag de domtoren, keek de andere kant op en zag het huis van bewaring. Hij had dit pand gekocht van de makelaars van Bokhorst & Van Erp toen hij nog student was en hij hier woonde. De Ridderschapstraat was een zijstraat van de Wittevrouwenstraat en lag aan de achterzijde van de Wittevrouwenkade.

Het moest niet gekker worden, mompelde hij in zichzelf. Eén vrouw was al genoeg laat staan vier. Hij stond op liep met een slaapdronkenkop naar de keuken en zette koffie. Vandaag was het Marnix-dag. Hij had er niet veel zin in. Eerst helaas naar de universiteit via het Lucasbolwerk, de Nachtegaalstraat, de Burg. Reigerstraat, het Wilhelminapark, Rijnsweerd en tenslotte de Uithof. Om daar toe te treden tot het heiligste der heiligen het Trans II (W. van Unnikgebouw). De zon scheen al fel tegen de hemel toen hij vertrok. De luchten kleuren van diep oranje naar turquoise blauw.

Hij was van gegoede komaf. Zijn ouders woonden in Arnhem. Via de MAVO, de HAVO en het Atheneum was hij opgeklommen tot wat hij nu

was. Het was een lange weg geweest. Toch had hij zichzelf overtroffen. Misschien wel een beetje teveel.

3.

Hij moest zichzelf motiveren. Alweer zo'n dag, zoals velen bromde hij. Het trans II was niet zo'n ideaal gebouw om in te werken. Het had last van het 'sick building syndrome'. Hij haalde de fiets uit het hok achter het huis. Het was nog niet opgeruimd, maar hij had er geen tijd voor en geen zin in. Het lag er nog steeds bij als ware het nog een studentenhuis. Voor een prikkie had hij het huis kunnen kopen. Nadat het een hotel geweest was, was het een studentenhuis geworden. Het was helemaal uitgeleefd. Hij had er veel aan moeten verbouwen, maar uiteindelijk woonde hij toch binnen de singel en dat was waar het hem om te doen was. De Ridderschapstraat: de Ridderschap was in het Nederlands recht het openbaar lichaam of college waarin de edelen van een provincie verenigd waren. Misschien was de straat wel daarheen genoemd of misschien naar iets anders. De Ridderschapstraat is aangelegd door de Ridderschap, één van de drie instanties die de Staten van Utrecht vormden. Na de

reformatie kreeg de Ridderschap het beheer over het Wittevrouwenklooster, een belangrijk klooster voor adellijke jonkvrouwen, dat al in 1229 werd genoemd. In 1663 werd de Ridderschapstraat aangelegd om nieuwe huizen te kunnen bouwen. Het zuidelijke stuk liep langs de achterkant van de tuinen van de huizen aan de Plompetorengracht, waardoor de eigenaren van die panden er hun koetshuizen konden bouwen. De rentmeester van het Wittevrouwenklooster verkocht de overige percelen aan beide zijden van de straat. Naast het pand tussen nr. 17 (waar Marnix woonde) en nr. 19 vond men een poort die toegang gaf naar een overdekt fietsenrek, dat allang geen dienst meer deed. De poort was dan ook overgroeid door mos, varens en gras. Vroeger moest er een school gelegen hebben aan de kant van de Wittenenvouwenkade, maar die was nu ook verdwenen. De voorgevel bestond nog steeds uit witgeverfd stucwerk en als je binnenkwam zag je boven je hoofd het woord 'welkom'. Volgens studenten die erin gewoond hadden was het huis voor hun tijd hotel/pension geweest. De naam hadden ze hem verteld, maar was hij vergeten. Hij geloofde dat het 'de Ridder' heette. Kortom het zag er goed voor hem uit alhoewel hij dat zelf niet zo zag. Hij was doorgegaan in de wetenschap, na zijn